

Изложба  
посвећена  
Милунки Савић

# Хероина Великог рата

Мултимедијална изложба ордења, фотографија и докумената „Милунка Савић – хероина Великог рата“ отворена је у Малој галерији Дома Војске у Београду

Изложбу, коју организују Министарство одбране Србије, Радио-телевизија Србије и Историјски музеј Србије, 25. септембра отворио је председник Народне скупштине Србије др Небојша Стефановић, а присутнима су се обратили и начелник Управе за односе са јавношћу пуковник Петар Бошковић, вршилац дужности директора Историјског архива Србије Мирослав Живковић и ауторка изложбе и првог документарно-играног филма о српској хероини Слађана Зарић.

Отварању изложбе присуствовали су министар одбране Небојша Родић, државни секретар и помоћници министра одбране, представници Војске Србије, породица Милунке Савић, личности из јавног живота и бројни гости.

Председник Народне скупштине Небојша Стефановић истакао је да манифестацију доживљава као почетак исправљања историјске неправде коју је Србија нанела једној од својих највећих хероина.

– Надам се да ће сећање на Милунку Савић учинити да будемо поноснији на нас као нацију и да будемо поносни на оно што је она урадила за нас. Она је била храбра жена. Борац. Наша хероина пред којом су мирно стајали и француски генерали и руски официри и постројавани читави пукови – истакао је Стефановић.

– Уследила је бесконачна тишина и готово потпуни заборав. Сада с поносом говоримо о храброј и племенитој жени која је задужила Србију. Србија никада не сме да заборавља своје јунаке и увек мора да се сећа храбрих и племенитих ствари које су учинили – рекао је Небојша Стефановић.

Пуковник Петар Бошковић нагласио је да је изложба отворена у некадашњем Дому ратника за који је и Милунка дала свој прилог.

– Враћамо јој се дужним сећањем јер је много више дала Србији него што је Србија дала њој. За њена јунаштва дала јој је четири одликовања, само једно више него савезничка Француска. Дала јој је после рата и посао чистачице, којим је зарадила пензију. А она је и после рата наставила да даје Србији, подижући своју ћерку, још троје деце и школујући још тридесеторо. У Другом светском рату основала је малу болницу због које је одведена у логор на Бањици, и остала је жива само захваљујући својој ратничкој слави коју је почела да исписује са својих 20 година. Слава и хвала Милунки Савић и свим борцима за слободу Србије – нагласио је пуковник Бошковић.

Вршилац дужности директора Историјског архива Србије Мирослав Живковић описао је изложбу као увод у годину сећања на славне дане, 100 година од избијања Првог светског рата.

Слађана Зарић захвалила је свима који су помогли да изложба буде на нивоу који Милунка Савић заслужује.

На изложби, која ће трајати до 12. октобра, први пут су изложена одликовања српске хероине, која су власништво њене породице. Поставка „Милунка Савић – хероина Великог рата“ обухвата претежно репродукције Милункиних породичних, личних и ратних фотографија, насталих углавном у Тунису, Солуну и Паризу, од којих многе до сада никада нису презентоване.

Посетиоци могу да виде богату архивску грађу – копије докумената, реконструкције заставе Другог Гвозденог пука у коме се Милунка борила и униформе официра и војника српске војске тог периода. Поставку употпуњује и до сада неизлазан портрет Милунке Савић сликара Синеше Лабуса, дар Друштва српских домаћина Историјском музеју Србије.

У оквиру изложбе приказани су инсерти из документарно-играног филма „Хероина Великог рата“ ауторке Слађане Зарић, у режији Иване Стивенс.

Милунка Савић је најодликованија жена Великог рата. Носилац је Златне Карађорђевог звезде са мачевима, Златне медаље за храброст „Милош Обилић“, Легије части IV степена (официр), Легије части V степена (витез), француског Ратног крста, Албанске споменице и јубиларне споменице Солунског фронта.



## ПРОЈЕКАТ О МИЛУНКЕ САВИЋ

На конференцији за новинаре у Дому Војске, представници Министарства одбране, РТС и Историјског музеја Србије предочили су догађаје којима ће се у наредном периоду обележити 40 година од смрти Милунке Савић и одати почаст најодликованијој жени Великог рата.

Изложба фотографија и ордења Милунке Савић у Малој галерији Дома Војске отворена је до 12. октобра. За 4. октобар најављена је свечана премијера РТС-овог документарно-играног филма о Милунки Савић, који ће бити приказан и на РТС-у, а средином октобра биће презентован веб сајт, својеврсни дигитални музеј посвећен нашој хероини.

Предвиђен је и пренос посмртних остатака Милунке Савић с Новог гробља у Алеју великана. Сви ти догађаји, према речима пуковника Александра Буквића из Управе за односе са јавношћу, представљају закасни покушај да српској хероини вратимо место у историји које јој, по заслугама, припада.

О пројекту Радио-телевизије Србије говорила је аутор филма Слађана Зарић.

– У филму учествују еминентни српски и француски историчари као и чланови породице Милунке Савић. У филму су коришћене бројне, до сада необјављене фотографије и једини сачувани видео записи Милунке Савић. У улози Милунке Савић је кадеткиња Војне академије Тања Тачић. У играном делу филма појављују се глумци Аљоша Вучковић и Бранислав Трифуновић.

Лидија Богдановић из Историјског музеја Србије истакла је да је планирана заједничка изложба из фондова свих музеја у Србији.

Рођена је 1899. године у селу Копривница, недалеко од Рашке. Крајем 1912. године добровољно се прикључила Дринској дивизији српске војске и у балканским ратовима учествовала као мушкарац Милун Савић. Њен идентитет откривен је тек после рањавања у Брегалничкој бици 1913. године.

Када је избио Први светски рат у војску се пријавила као жена и била распоређена у Други пешадијски пук „Књаз Михаило“, чувени „Гвоздени пук“.

Умрла је октобра 1973. године и сахрањена у породичној гробници на Новом гробљу у Београду. ■

Сања АНЂЕЛКОВИЋ  
Снимио Даримир БАНДА

Културни водич ■■■■■■■■■■

1–15. октобар 2013.



ДОМ  
ВОЈСКЕ  
СРБИЈЕ

Браће Југовића 19, тел. 3234-702

Ликовни програм

тел. 3234-712

**Галерија Дома Војске Србије** (радно време: сваког дана сем недеље од 11 до 19 часова)

**До 2. 11. Велика галерија** – Изложба „Велика Иза Влаха Буковца“, у сарадњи са Спомен-збирком Павла Бељанског из Новог Сада.

**До 12. 10. Мала галерија** – Изложба „Милунка Савић – хероина Великог рата“, у сарадњи са Историјским музејом Србије и Радио-телевизијом Србије.

**Од 2. до 4. 10.** – „Недеља ирачке културе“.

Предавања и пројекције

тел. 3234-712

**3. 10. у 18 ч.** – **Велика галерија** – Документарни филм о „Великој Изи“.

**5. 10. у 15 ч.** – **Велика галерија** – Предавање др Јасне Јованов „Biaggio Fagioni, Paul Andrez и коначно Влахо Буковац“.

**10. 10. у 18 ч.** – **Велика галерија** – ТВ филм „Видео биографија Влаха Буковца“.

**12. 10. у 15 ч.** – **Велика галерија** – представљање издања Спомен-збирке Павла Бељанског „Зборник радова са научног скупа посвећеног Павлу Бељанском (1982–1965)“.

Радионице

тел. 3234-712

**5. 10. у 11 ч.** – **Велика галерија** – Дечија радионица у оквиру изложбе „Велика Иза Влаха Буковца“.

**12. 10. у 11 ч.** – **Велика галерија** – Дечија радионица у оквиру изложбе „Велика Иза Влаха Буковца“.

Књижевни програм

тел. 3201-728

**8. 10. у 15 ч.** – **Атријум** – Промоција књиге мр Саве Савића „Стубови европске безбедности на почетку 21. века – НАТО и Европска унија“. О књизи говоре рецензенти проф. др Тања Мишчевић и проф. др Драган Симић. ■